

Релационна алгебра

Мултимножества (Bags)

1

РА върху мултимножества

- Мултимножество (*bag*)
  - за разлика от множествата един елемент може да се среща повече от 1 път an element may appear more than once.
  - *Multiset, bag*
- Пример: {1,2,1,3}
- Редът в мултимножеството не е от значение.
  - {1,2,1} = {1,1,2} като мултимножества,
  - но [1,2,1] <> [1,1,2] като списъци.

2

Защо се използват мултимножества?

- SQL на практика работи върху мултимножества.
  - SQL елиминира дубликатите при явно посочване
- Някои оператори (проекция) са много по-ефективни върху мултимножества, отколкото върху множества.

3

Операции върху мултимножества

- Обединение, сечение и разлика - особености при мултимножества.

4

Обединение на мултимножества

- Обединение - един кортеж се среща толкова пъти в обединението на 2 мултимножества, колкото е сумата от срещанията му във всяко от мултимножествата.
- Пример: {1,2,1} $\cup$ {1,1,2,3,1} = {1,1,1,1,1,2,2,3}

5

Сечение на мултимножества

- Сечение – един кортеж се среща в сечението на на 2 мултимножества, толкова пъти, колкото е минимумът от срещанията му във всяко от мултимножествата.
- Пример: {1,2,1} $\cap$ {1,2,3} = {1,2}.

6

Разлика на мултимножества

- Разлика - един кортеж се среща толкова пъти в разликата на мултимножествата $A - B$, колкото е броят на срещанията му в A минус броят на срещанията му в B .
- Пример 1: $\{1,2,1,1\} - \{1,2,3\} = \{1,1\}$.
- Пример 2: $\{1,2,3\} - \{1,2,1,1\} = ?$

7

Bag Laws != Set Laws

- Някои, но *не всички* алгебрични закон, които важат за множества не важат за мултимножества.
- Пример: комутативен закон при обединение ($R \cup S = S \cup R$) важи и при множества.

8

Разлика в операциите върху мултимножества и множества

- Множества:
обединение $\rightarrow (S \cup S = S)$.
- Мултимножества: ако x се среща n пъти в S , ще се среща $2n$ пъти в $S \cup S$.
- $S \cup S \leftrightarrow S$

9

Операции върху мултимножества

- Селекция - прилага се за всеки кортеж, еднакъв ефект при множества и мултимножества.
- Проекция - при мултимножества дубликатите не се елиминират.
- Декартово n -ние (и съединение) – всеки кортеж от едната релация се свързва с всеки кортеж от другата, независимо от това дали се повтарят кортежите или не.

10

Пример: селекция

$$R(\begin{array}{|c|c|} \hline A & B \\ \hline 1 & 2 \\ 5 & 6 \\ 1 & 2 \\ \hline \end{array})$$
$$\sigma_{A+B < 5}(R) = \begin{array}{|c|c|} \hline A & B \\ \hline 1 & 2 \\ 1 & 2 \\ \hline \end{array}$$

11

Пример: проекция

$$R(\begin{array}{|c|c|} \hline A & B \\ \hline 1 & 2 \\ 5 & 6 \\ 1 & 2 \\ \hline \end{array})$$
$$\pi_A(R) = \begin{array}{|c|} \hline A \\ \hline 1 \\ 5 \\ 1 \\ \hline \end{array}$$

12

Пример: декартово п-ние

$$R(\begin{array}{|c|c|} \hline A & B \\ \hline 1 & 2 \\ 5 & 6 \\ 1 & 2 \\ \hline \end{array}) \quad S(\begin{array}{|c|c|} \hline B & C \\ \hline 3 & 4 \\ 7 & 8 \\ \hline \end{array})$$

$$R \times S = \begin{array}{|c|c|c|c|} \hline A & R.B & S.B & C \\ \hline 1 & 2 & 3 & 4 \\ 1 & 2 & 7 & 8 \\ 5 & 6 & 3 & 4 \\ 5 & 6 & 7 & 8 \\ 1 & 2 & 3 & 4 \\ 1 & 2 & 7 & 8 \\ \hline \end{array}$$

13

Пример: Theta-Join върху мултимножества

$$R(\begin{array}{|c|c|} \hline A & B \\ \hline 1 & 2 \\ 5 & 6 \\ 1 & 2 \\ \hline \end{array}) \quad S(\begin{array}{|c|c|} \hline B & C \\ \hline 3 & 4 \\ 7 & 8 \\ \hline \end{array})$$

$$R \bowtie_{R.B < S.B} S = \begin{array}{|c|c|c|c|} \hline A & R.B & S.B & C \\ \hline 1 & 2 & 3 & 4 \\ 1 & 2 & 7 & 8 \\ 5 & 6 & 7 & 8 \\ 1 & 2 & 3 & 4 \\ 1 & 2 & 7 & 8 \\ \hline \end{array}$$

14

Релационна алгебра

Допълнителни оператори

15

Допълнителни оператори

1. DELTA (δ) = отстраняване на дубликати от мултимножества.
2. TAU (τ) = сортиране на кортежи.
3. *Разширена проекция* : аритметични операции, преименуване на колони.
4. GAMMA (γ) = групиране и агрегиране.
5. *Външно свързване* : предотвратява "висящи кортежи" = кортежи, които не участват в свързването.

16

Отстраняване на дубликати

- $R1 := \delta(R2)$
- R1 съдържа само по едно копие на всеки кортеж, който се среща в R2 повече от един път.

17

Пример: Отстраняване на дубликати

$$R = \begin{array}{|c|c|} \hline A & B \\ \hline 1 & 2 \\ 3 & 4 \\ 1 & 2 \\ \hline \end{array}$$

$$\delta(R) = \begin{array}{|c|c|} \hline A & B \\ \hline 1 & 2 \\ 3 & 4 \\ \hline \end{array}$$

18

Сортиране

- $R1 := \tau_L(R2)$.
  - L списък от атрибути на $R2$.
- $R1$ – списък от кортежите на $R2$, сортирани първо по първия атрибут на списъка L , после по втория атрибут на L и т.н.
- TAU е единственият оператор, чийто резултат е списък от кортежи, а не множество от кортежи

19

Пример: Сортиране

$$R = \begin{array}{|c|c|} \hline A & B \\ \hline 1 & 2 \\ 3 & 4 \\ 5 & 2 \\ \hline \end{array}$$

$$\text{TAU}_B(R) = [(5,2), (1,2), (3,4)]$$

20

Разширена проекция

- Използвайки същия π_L оператор, позволяваме списъкът L да съдържа произволни изрази от атрибутите:
  1. Единичен атрибут на R
  2. Израз: $x \rightarrow y$ (преименуване на атрибута x в y)
  3. Аритметика върху атрибутите: $A+B$.

21

Пример: Разширена проекция

$$R = \begin{array}{|c|c|} \hline A & B \\ \hline 1 & 2 \\ 3 & 4 \\ \hline \end{array}$$
$$\pi_{A+B, A, B}(R) = \begin{array}{|c|c|c|} \hline A+B & A & B \\ \hline 3 & 1 & 2 \\ 7 & 3 & 4 \\ \hline \end{array}$$
$$\pi_{A+B \rightarrow C, A, B}(R) = \begin{array}{|c|c|c|} \hline C & A & B \\ \hline 3 & 1 & 2 \\ 7 & 3 & 4 \\ \hline \end{array}$$

22

Агрегиращи оператори

- Агрегиращите оператори се прилагат върху целите колони и дават единичен резултат
- Примери:
  - SUM
  - AVG
  - MIN and MAX.
  - COUNT

23

Пример: агрегиране

$$R = \begin{array}{|c|c|} \hline A & B \\ \hline 1 & 3 \\ 3 & 4 \\ 3 & 2 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{aligned} \text{SUM}(A) &= 7 \\ \text{COUNT}(A) &= 3 \\ \text{MAX}(B) &= 4 \\ \text{MIN}(B) &= 2 \\ \text{AVG}(B) &= 3 \end{aligned}$$

24

Оператор за групиране

- $R1 := \gamma_L(R2)$.
- L списък от елементи, които са:
  1. Индивидуални атрибути (*grouping attributes*).
  2. $AGG(A)$, където AGG е агрегиращ оператор и A е атрибут.

25

Приложение на $\text{GAMMA}_L(R)$

- Групираме R спрямо всички групиращи атрибути от списъка L .
- Във всяка група изчисляваме $AGG(A)$ за всяко агрегиране върху списъка L .
- Резултатът с-жа един кортеж за всяка група:
  1. Групиращи атрибути и
  2. Техните групови агрегации.

26

Пример: групиране/агрегиране

R =

A	B	C
1	2	3
4	5	6
1	2	5

$\gamma_{A,B,AVG(C)}(R) = ??$

I – групиране в R :

A	B	C
1	2	3
1	2	5
4	5	6

II – средна стойност на C в групата

A	B	AVG(C)
1	2	4
4	5	6

27

Външно свързване (Outerjoin)

- $R \bowtie_C S$.
- Кортежите от R , които не могат да образуват двойка (да се свържат) с кортеж от S се наричат "висящи" (*dangling*).
  - Аналогично за S .
- Outerjoin ($\bowtie^o$) запазва висящите кортежи, като ги включва в резултата, допълвайки ги с NULL values.

28

Пример: външно свързване

R =

A	B
1	2
4	5

S =

B	C
2	3
6	7

(1,2) се свързва с (2,3),
но остават 2 висящи кортежа.

$R \bowtie^o S =$

A	B	C
1	2	3
4	5	NULL
NULL	6	7

29

Оператори на релационната алгебра

SELECT	σ	INTERSECT	$\cap$
PROJ	π	MINUS	$-$
*	$\times$	TAU	τ
JOIN	$\bowtie$	DELTA	δ
RENAME	ρ	GAMMA	γ
UNION	$\cup$	OUTERJOIN	$\bowtie^o$

30